

Statenfractie GroenLinks
De heer Philippart
Postbus 90151
5200 MC 'S-HERTOGENBOSCH

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 680 76 80
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Onderwerp

Stop verdere vervuiling van de grond in de Brabantse Wal zo snel mogelijk

Geachte heer Philippart,

Bij brief van 27 januari 2022, ingekomen op 27 januari 2022, heeft u namens de GroenLinks fractie schriftelijke vragen gesteld.

Wij beantwoorden deze vragen als volgt.

1. Heeft GS het artikel in Trouw hierover gelezen en ziet zij dit als een adequate journalistieke productie? De Provincie Noord-Brabant heeft in vragen van Trouw aangegeven dat het 'erg complex'. Waarom is dit zo omschreven en kan zij nader duiden waarom het 'erg complex' is?

Antwoord: We hebben kennisgenomen van het artikel in Trouw. De eerder dit jaar aangetroffen drugspuit op de Brabantse Wal, is een nieuw aangetroffen methode van criminelen om zich te ontdoen van afval dat vrijkomt bij synthetische drugsproductie. Deze methode heeft forse omgevingschade tot gevolg. De 'complexiteit' die maakt dat er niet snel begonnen kon worden met de resterende sanering, is gelegen in een combinatie van gebiedsspecifieke kenmerken, zoals de ligging op een heuvel in bosgebied, de diepte van de verontreiniging, bereikbaarheid voor het benodigde materieel en de onzekere omvang.

2.a. Hoe apprecieert GS de huidige gang van zaken en is zij het met de GroenLinks-fractie eens dat het opruimen eigenlijk al lang had moeten beginnen om te voorkomen dat het afval dieper en dieper de grond in lekt waardoor er nog meer kubieke meters grond moet worden gesaneerd?

b. Momenteel gaat het om 2500 kuub. Weet de PNB hoe snel dit vermeerdert door lekken? Hoe diep is het afval intussen gelekt?

c. Wat is in de optiek van GS de oorzaak dat er nog steeds niet is begonnen met de sanering?

Antwoord:

a. Op 24 maart 2021 is een klein gedeelte van de put gesaneerd door

Datum

22 februari 2022

Ons kenmerk

C2292987/5021408

Uw kenmerk

-

Contactpersoon

R.J.A. (Rob) van Gerwen

Telefoon

(06) 52 79 45 43

Email

rvgerwen@brabant.nl

Bijlage(n)

2

Brabants Landschap, waarbij de grootste lading aan verontreinigde stoffen is weggenomen. Wij willen dat ook de resterende sanering zo spoedig en zorgvuldig mogelijk wordt uitgevoerd. Zoals in vraag 1 beantwoord, heeft de complexiteit de resterende sanering vertraagd.

- b. Volgens het Nader bodemonderzoek van 15 juli 2021, is het volume verontreinigde grond ca. 2.500 m³ binnen de perceelsgrenzen van Brabants Landschap. Op het aangrenzende perceel moet dit nog worden onderzocht. In ditzelfde rapport wordt vermeld dat de grondwaterverontreiniging zich tussen de 9 en 18 meter/jaar zal verplaatsen. Het grondwater is tot 6 meter diepte verontreinigd. Daarbij wordt een volume verontreinigd grondwater voorzichtig ingeschat tussen 1.850 en 2.450 m³.
- c. Zoals in de beantwoording van vraag 2a is aangegeven, heeft er al een eerste sanering plaatsgevonden. De OMWB heeft aan de terreineigenaar (Brabants Landschap) gevraagd voor het restant een saneringsplan in te dienen en zorg te dragen voor de resterende sanering. Op 24 januari 2022 heeft de OMWB hierover een brief ontvangen van Brabants Landschap. In deze brief stelt Brabants Landschap zich op het standpunt dat, omdat ze niet de veroorzaker zijn, ze conform de Wet bodembescherming niet de aangewezen partij zijn om de resterende sanering vorm te geven. Deze brief is momenteel in behandeling, waarbij nog gekeken wordt naar een oplossing voor de resterende sanering. Het standpunt van Brabants Landschap met betrekking tot de vraag wie verantwoordelijk is voor de resterende sanering, zijn we op dit moment juridisch goed aan het analyseren. We hopen daar snel meer duidelijkheid over te kunnen geven.

Datum

22 februari 2022

Ons kenmerk

C2292987/5021408

3. Brabants Landschap is de eigenaar van de grond en kan maximaal 25 duizend euro ontvangen als ondersteuning bij het opruimen, een bedrag dat nooit afdoende gaat zijn om de kosten te dekken.

- a. Hoe kijkt GS aan tegen het feit dat Brabant Landschap hier financieel verantwoordelijk voor is?*
- b. Vindt zij dat er sprake is van een unieke situatie (door de grootte van de dumping) en de vele partners die hier bij betrokken zijn?*
- c. Is GS bereid te kijken of er vanuit de Provincie Noord-Brabant een financiële ondersteuning kan komen voor Brabant Landschap vanuit incidentele middelen, met het doel om zo snel mogelijk te beginnen met opruimen?*

Antwoord:

- a. Dit wordt momenteel nog nader bekeken bij de behandeling van de brief van Brabants Landschap, die op 24 januari 2022 is ontvangen door de OMWB. We hopen daar snel meer duidelijkheid over te kunnen geven.
- b. De casus Brabantse Wal staat niet op zich. Er is ook in Zundert een grote grond- en grondwaterverontreiniging aangetroffen, als gevolg van dumping/lozing van synthetisch drugsafval. Daar is sprake van een fors kostenplaatje voor betrokken partijen.
- c. Wij hebben aan Brabants Landschap reeds laten weten dat alvast een

aanvraag kon worden ingediend voor een bijdrage uit de subsidieregeling opruiming drugsafval 2021-2024. Dit heeft Brabants Landschap ook gedaan. Daarnaast hebben we via het IPO en in brieven aan de ministeries van Justitie en Veiligheid (JenV) en Infrastructuur en Waterstaat (IenW) (zie bijlage 1), aangedrongen op een spoedig gesprek en te zoeken naar een oplossing voor deze casuïstiek. Een overleg hierover tussen JenV, IenW, IPO, VNG en ons zal spoedig plaatsvinden. De brieven zijn in de bijlage opgenomen.

Datum

22 februari 2022

Ons kenmerk

C2292987/5021408

4. De regeling om subsidie te krijgen om grondeigenaren tegemoet te komen bij dumpingen bestaan uit middelen van en in samenwerking met het Ministerie van Justitie en Veiligheid tot stand gekomen. Elke provincie kent een eigen subsidieplafond. Voor de provincie Noord-Brabant bedraagt dit plafond € 342.410.

- a. Hoeveel is hiervan uitgegeven in 2021, het eerste jaar van de subsidie?*
- b. Wil GS kijken of ze, gelet op het unieke karakter van deze dumping, zowel 25.000 euro uit 2021 als 25.000 euro uit 2022 beschikbaar kan stellen?*
- c. En nog liever, mochten er middelen overblijven van het Brabantse plafond hier flexibel richting Brabants Landschap mee om te gaan.*
- d. Is GS bereid dit op te nemen met het Rijk?*

Antwoord:

- a. In totaal is € 240.072 toegekend in 2021. Eén aanvraag is nog in behandeling. Hierbij gaat het om het maximaal toe te kennen bedrag van €24.999,-.
- b. Vanwege artikel 5 lid d van de 'Subsidieregeling opruiming drugsafval 2021-2024', kan er in 2022 niet nogmaals een aanvraag worden ingediend. Voor hetzelfde project kan eenmalig op grond van deze of een andere provinciale subsidieregeling tot een maximum van €24.999,- aan vergoeding worden aangevraagd.
- c. Zoals in de beantwoording van vraag 4b is aangegeven, is het niet mogelijk aanvullende middelen te verstrekken op basis van de subsidieregeling.
- d. Zoals in de beantwoording van vraag 3c is aangegeven, zijn we hierover in overleg met JenV, IenW, IPO en VNG.

5.a. Heeft GS enig zicht op hoe lang dit gaat duren?
b. Gelet op het feit dat het fonds is ingesteld tot en met 2024, wil de GroenLinks-fractie weten of het mogelijk is om ook in komende jaren aanspraken te kunnen blijven doen als Brabant Landschap op de regeling. Graag reactie.

Antwoord:

- a. Deels. Zoals in de beantwoording van vraag 2c is aangegeven, heeft de OMWB aan Brabants Landschap om een saneringsplan gevraagd en is een brief van Brabants Landschap daarover nog in behandeling. De duur is daarom nog niet bekend.
- b. Zoals in de beantwoording van vraag 4b is aangegeven, kan er op basis van de subsidieregeling eenmalig een aanvraag worden ingediend. Voor

deze casus kan Brabants Landschap daarom niet nogmaals een aanvraag indienen. Wel kan Brabants Landschap gebruik blijven maken van de regeling, indien zich onverhoopt andere cases aan zouden dienen.

Datum

22 februari 2022

Ons kenmerk

C2292987/5021408

ó. In de optiek van de GroenLinks-fractie is het belang van de Brabantse Wal provincie-overstijgend en zou een ondersteunende rol vanuit de Rijksoverheid opportuun en logisch zijn. Hoe kijkt GS daar tegenaan? De PNB geeft in het artikel van Trouw aan dat de provincie op korte termijn een breder signaal gaat afgeven richting het Rijk? Is zij bereid toe te zeggen om met de nieuwe bewindspersonen een gesprek te initiëren om dit onderwerp te bespreken en daar concreet financiële ondersteuning vanuit het Rijk te agenderen? Dat het plafond wordt verhoogd om dit soort grote dumpingen op te vangen of extra artikel in het fonds op te nemen, dat wanneer het uitzonderlijk grote dumpingen betreft, dat dit niet uit het Brabantse gedeelte komt.

Antwoord: Wij hebben op 14 december 2021 een brief gestuurd aan de minister van Justitie en Veiligheid (JenV) en de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat (IenW). Deze brieven zijn als bijlage toegevoegd. In deze brief hebben wij op basis van de casus Zundert, gevraagd om financiële middelen voor zowel de gemaakte kosten tot nu toe, als de resterende kosten voor de aanpak van de verontreiniging. Daarbij hebben we aangekondigd dat er ook vanuit de casus Brabantse Wal een vergelijkbare vraag verwacht wordt. Ook in IPO-verband hebben we gevraagd om met het rijk in gesprek te gaan, omdat de rijkssubsidie niet volstaat. Op korte termijn zal hierover een overleg tussen de ministeries, IPO, VNG en ons plaatsvinden. Wij zullen u informeren over de uitkomsten.

Overeenkomstig het door Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant genomen besluit,
namens deze,

S.M. van Gent - Muis,
programmamanager Vergunningen, Toezicht en Handhaving

(In verband met de corona-maatregelen is deze brief, na vaststelling door het college, digitaal door de verantwoordelijk programmamanager ondertekend)

Minister van Justitie en Veiligheid
De heer prof. mr. F.B.J. Grapperhaus
Postbus 20301
2500 EH 'S-GRAVENHAGE

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 680 76 80
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Onderwerp

Aanvraag financiële middelen ten behoeve van het treffen van tijdelijke maatregelen en sanering bodemverontreiniging XTC Zundert en Halsteren

Geachte heer Grapperhaus,

Waterschap Brabantse Delta, gemeente Zundert en provincie Noord-Brabant verzoeken u om financiële middelen in verband met het nemen van tijdelijke maatregelen en de verwijdering van de ontstane bodemverontreiniging aan de [REDACTED] in de gemeente Zundert.

Inleiding

Op de locatie in de gemeente Zundert is een bodemverontreiniging en oppervlaktewater-verontreiniging ontstaan als gevolg van de lozing van afvalstoffen afkomstig van XTC-productie.

Het waterschap en de gemeente hebben inmiddels al meer dan [REDACTED] (excl. BTW) uitgegeven aan bodemonderzoeken en enkele maatregelen zoals dempen van de sloot en afvoeren van vervuild water. De kosten van de tijdelijke maatregelen voor deze winter worden op dit moment geschat op [REDACTED] (excl. BTW).

In 2020 hebben zowel het waterschap als de gemeente Zundert een last onder bestuursdwang gepubliceerd tegen een onbekende dader. Er werd toen van uitgegaan dat de geconstateerde verontreiniging afkomstig was van een dumping.

De gemeente Zundert heeft een last onder bestuursdwang opgelegd aan de perceeleigenaar, gericht tot het nemen van tijdelijke maatregelen en verwijdering van de verontreiniging. Hiertegen is een bezwaarschrift en een procedure voorlopige voorziening gestart die op 14 december 2021 is voorgekomen bij de bestuursrechter.

Datum

14 december 2021

Ons kenmerk

C2291061/4999960

Uw kenmerk

Contactpersoon

[REDACTED]

Telefoon

[REDACTED]

Email

[REDACTED]@brabant.nl

Bijlage(n)

Op het moment dat de perceeleigenaar niet zal overgaan tot het nemen van deze maatregelen zal de overheid de maatregelen moeten treffen en achteraf de kosten proberen te verhalen op de eigenaar.

Datum

14 december 2021

Ons kenmerk

C2291061/4999960

De zorg van de gemeente, waterschap en provincie bestaat eruit dat de gemaakte en nog te maken kosten van alle tijdelijke maatregelen en verwijdering van de verontreiniging niet of niet volledig, kunnen worden verhaald op de eigenaar van het perceel.

De uitkering op grond van de subsidieregeling opruiming drugsafval vergoedt aan overheden 50% van de gemaakte kosten tot een maximum van €24.999,- conform de afspraken met het rijk. De gemaakte en nog te maken kosten van de opruiming en sanering van deze verontreiniging tot een aanvaardbaar risiconiveau bedraagt veel meer dan het tienvoudige van dit maximale bedrag.

Bodemverontreiniging

Vanuit de locatie van een omheind en met camera's bewaakt perceel aan de [REDACTED] in de gemeente Zundert is een bodemverontreiniging ontstaan die grond, grondwater en oppervlaktewater verontreinigd heeft met aan drugs- en XTC-productie gerelateerde stoffen. Het gaat daarbij om stoffen als aceton, methanol, 2-propanol, MIBK, MDMA en PMK. De verontreiniging is aan het licht gekomen bij geurwaarnemingen in een naastgelegen watergang. De gemeente Zundert heeft samen met waterschap Brabantse Delta bodemonderzoek uitgevoerd om de omvang van de verontreiniging in beeld te brengen.

Uit het bodemonderzoek blijkt dat:

- sterke verontreiniging is aangetoond in de grond, in de waterbodem van de watergang en in het grondwater. In het grondwater is de omvang van de sterke verontreiniging 20.000 m³ tot minstens 11 meter beneden maaiveld;
- de bron van de verontreiniging is gelegen op een omheind en afgesloten perceel naast de watergang en is eigendom van een particulier;
- de verontreiniging is reeds meerdere jaren in de bodem aanwezig, de exacte datum van ontstaan is niet bekend;
- aan de hand van de Wet bodembescherming zijn er onaanvaardbare risico's vanwege onbeheersbare verspreiding van de verontreiniging in het grondwater;
- de verontreiniging stroomt bij een hoge grondwaterstand (natte periode najaar-voorjaar) via het grondwater in de watergang. Volgens het waterschap vormt dit een bedreiging voor de chemische en ecologische kwaliteit van het oppervlakte- en grondwaterlichaam. Dergelijke situaties moeten, gelet op de zorgplichten uit de Waterwet en de Kaderrichtlijn water, worden voorkomen en waar nodig worden hersteld;
- als gevolg van de verspreiding van de verontreiniging via de watergang ontstaat er tevens geurhinder vanwege de lage geurdrempel van de stoffen.

Aanpak verontreiniging

Na overleg met provincie en waterschap heeft de gemeente de eigenaar van het perceel waarop de bron van de verontreiniging is gelegen, op 15 oktober 2021 een definitieve last onder bestuursdwang opgelegd op basis van overtreding van artikel 1a, lid 1 van de Woningwet en artikel 13 van de Wet bodembescherming. De eigenaar dient alle maatregelen te nemen om de verontreinigingen te verwijderen uit de bodem en de gevolgen daarvan ongedaan te maken. Per direct bestaan de maatregelen uit het treffen van tijdelijke beveiligingsmaatregelen om bij hoge grondwaterstanden de uitstroom naar de watergang weg te nemen zodat geen verspreiding van de verontreiniging plaatsvindt via het oppervlaktewater. Deze beveiligingsmaatregelen moeten voor 1 december 2021 worden genomen. Voor 15 januari 2022 moet een plan van aanpak zijn opgesteld voor de verwijdering van de verontreiniging.

De start van de verwijdering van de verontreinigingen (in grond en grondwater) conform plan van aanpak moet binnen 4 weken na instemming van de Omgevingsdienst beginnen.

Tegen deze last onder bestuursdwang is een bezwaar ingediend en een voorlopige voorziening gevraagd. In afwachting van de uitspraak van de voorzieningenrechter is deze last onder bestuursdwang geschorst.

Wanneer de eigenaar niet verplicht wordt om tijdelijke beveiligingsmaatregelen te nemen of de verontreinigingen niet conform artikel 13 Wet bodembescherming hoeft te verwijderen, zal de overheid dit zelf moeten doen. Er zal echter hierbij niet gestreefd worden naar volledige verwijdering vanwege de grote omvang (minstens 20.000 m³) verontreinigd grondwater en de diepte (11 m -mv) waarop de verontreinigingen in de bodem aanwezig zijn.

[Redacted text block]

Kosten

De kosten die de overheid tot 1 december 2021 heeft gemaakt aan onderzoek, eerste tijdelijke maatregelen en juridische bijstand bedraagt [Redacted] exclusief BTW en exclusief de kosten van de advocaat in de bestuursrechtelijke handhavingprocedure van de gemeente.

De kosten van de tijdelijke maatregelen die nog moeten worden uitgevoerd bedragen circa [Redacted] exclusief BTW voor de winterperiode 2021/2022. Hiermee wordt de uitstroom van de verontreinigingen naar het oppervlaktewater voorkomen.

Het is niet redelijk dat de overheid de kosten voor het volledig verwijderen van de verontreiniging draagt. Doel is om op doelmatige en (kosten)efficiënte wijze recht te doen aan een effectieve beheersing van de risico's. Om deze reden zal het plan van aanpak als doelstelling krijgen het verwijderen van de

Datum

14 december 2021

Ons kenmerk

C2291061/4999960

verontreinigingen zodanig dat er geen risico's meer zijn voor mens, plant, dier en onbeheersbare verspreiding. De kosten hiervan moeten nog worden geraamd. Naar verwachting zal dat de komende maanden plaatsvinden.

Datum

14 december 2021

Ons kenmerk

C2291061/4999960

Rolverdeling gemeente Zundert, Waterschap Brabantse Delta en provincie Noord-Brabant.

De gemeente Zundert, provincie Noord-Brabant en het waterschap Brabantse Delta werken samen in de aanpak van de bodemverontreiniging (incl. grondwater) en het oppervlaktewater ter hoogte van de [REDACTED].

Waterschap

Het waterschap is betrokken vanwege het feit dat de klachten in eerste instantie bij haar binnenkwamen over de geuroverlast bij de sloot. Zij heeft onderzoek uitgevoerd naar de mogelijke oorzaak daarvan. Zij heeft al de eerste tijdelijke maatregelen getroffen, maar deze hebben niet het gewenste effect. Omdat de verontreiniging bij hogere grondwaterstanden (winterperiode) in het oppervlaktewater terecht komt en zich zo verder kan verspreiden wil zij zo spoedig mogelijk dat de uitstroom van verontreinigd grondwater naar het oppervlaktewater wordt beëindigd. Hiervoor zijn verschillende alternatieve tijdelijke maatregelen uitgewerkt.

Gemeente Zundert

De gemeente heeft samen met het waterschap de eerste beredderingswerkzaamheden uitgevoerd. Hierna zijn samen met het waterschap diverse bodemonderzoeken uitgevoerd om de bronlocatie van de verontreiniging te achterhalen. Tevens is de verontreinigingsomvang nader in beeld gebracht. Daarnaast treedt de gemeente juridisch op als bevoegd gezag tegenover perceeleigenaar, die o.g.v. de Woningwet en artikel 13 Wet bodembescherming verantwoordelijk wordt gehouden voor de verontreiniging. De gemeente heeft bij schrijven van 15 oktober 2021 een last onder bestuursdwang verstuurd naar perceeleigenaar om herstelmaatregelen en verwijdering van de verontreiniging af te kunnen dwingen, en zal conservatoir beslag opleggen om de kosten voor de overheid te verminderen wanneer de eigenaar geen tijdelijke of herstelmaatregelen neemt. Tot slot houdt de gemeente contact met de bewoners en betrokken perceeleigenaren in de directe omgeving.

Provincie Noord-Brabant

De provincie treedt op als coördinator om tijdelijke maatregelen te treffen en de verdere verwijdering vorm te geven. Daarnaast levert de provincie kennis en capaciteit ten behoeve van de uitvoering van de tijdelijke maatregelen en het plan van aanpak. Als opdrachtgever zal de provincie met de Omgevingsdienst de doelstelling voor het plan van aanpak afstemmen.

Gedurende het hele traject is er een werkgroep waarin vertegenwoordigers van de drie overheden deelnemen, die toezien op het proces en de aanpak van de verontreinigingen. Er is ook bestuurlijk overleg.

Hoe verder?

Met deze brief vragen wij aan u om financiële middelen of garantstelling voor de kosten die niet verhaald kunnen worden voor zowel de kosten tot nu toe als de kosten in de toekomst. Zodra er meer duidelijkheid is over de uitkomst van de gerechtelijke procedures en over de kosten die daarmee samenhangen van de tijdelijke maatregelen en de verwijdering van de verontreinigingen zult u hiervan op de hoogte worden gesteld. Voor verdere vragen kunt contact opnemen met mevrouw [REDACTED]@brabant.nl of [REDACTED].

Datum

14 december 2021

Ons kenmerk

C2291061/4999960

Voorliggende brief is mede verzonden namens het waterschap Brabantse Delta en gemeente Zundert en richt zich op de bodemverontreiniging op de locatie in de gemeente Zundert. Maar naast de locatie in de gemeente Zundert is er tevens een omvangrijke bodemverontreiniging met aan drugsproductie gerelateerde stoffen op een locatie in Halsteren (gemeente Bergen op Zoom) aangetroffen. Van de bodemverontreiniging in Halsteren worden nog gegevens verzameld ten aanzien van omvang en kosten van de aanpak. Naar verwachting zal begin 2022 ook voor deze bodemverontreiniging een verzoek om financiële middelen worden gedaan. Duidelijk is al wel dat met de aanpak van de bodemverontreiniging in Halsteren aanzienlijke kosten zijn gemoeid die niet op een veroorzaker kunnen worden verhaald.

Mede namens Burgemeester en wethouders van de gemeente Zundert

J.G.P. Vermue
Burgemeester

drs. J.W.F. Compagne
Secretaris

en

Waterschap Brabantse Delta, namens het dagelijks bestuur,

drs. C.J.G.M. de Vet
Dijkgraaf

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

mr. I.R. Adema

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
De heer S. van Weyenberg
Postbus 20901
2500 EX 'S-GRAVENHAGE

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 680 76 80
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Onderwerp

Aanvraag financiële middelen ten behoeve van het treffen van tijdelijke maatregelen en sanering bodemverontreiniging XTC locatie Zundert en Halsteren

Geachte heer Van Weyenberg,

Waterschap Brabantse Delta, gemeente Zundert en provincie Noord-Brabant verzoeken u om financiële middelen in verband met het nemen van tijdelijke maatregelen en de verwijdering van de ontstane bodemverontreiniging aan de [REDACTED] in de gemeente Zundert.

Inleiding

Op de locatie in de gemeente Zundert is een bodemverontreiniging en oppervlaktewater-verontreiniging ontstaan als gevolg van de lozing van afvalstoffen afkomstig van XTC-productie.

Het waterschap en de gemeente hebben inmiddels al meer dan [REDACTED] (excl. BTW) uitgegeven aan bodemonderzoeken en enkele maatregelen zoals dempen van de sloot en afvoeren van vervuild water. De kosten van de tijdelijke maatregelen voor deze winter worden op dit moment geschat op [REDACTED] (excl. BTW).

In 2020 hebben zowel het waterschap als de gemeente Zundert een last onder bestuursdwang gepubliceerd tegen een onbekende dader. Er werd toen van uitgegaan dat de geconstateerde verontreiniging afkomstig was van een dumping.

De gemeente Zundert heeft een last onder bestuursdwang opgelegd aan de perceeleigenaar, gericht tot het nemen van tijdelijke maatregelen en verwijdering van de verontreiniging. Hiertegen is een bezwaarschrift en een procedure voorlopige voorziening gestart die op 14 december 2021 is voorgekomen bij de bestuursrechter.

Datum

14 december 2021

Ons kenmerk

C2291061/4999807

Uw kenmerk

n.v.t.

Contactpersoon

[REDACTED]

Telefoon

[REDACTED]

Email

[REDACTED]

Bijlage(n)

-

Op het moment dat de perceeleigenaar niet zal overgaan tot het nemen van deze maatregelen zal de overheid de maatregelen moeten treffen en achteraf de kosten proberen te verhalen op de eigenaar.

Datum

14 december 2021

Ons kenmerk

C2291061/4999807

De zorg van de gemeente, waterschap en provincie bestaat eruit dat de gemaakte en nog te maken kosten van alle tijdelijke maatregelen en verwijdering van de verontreiniging niet of niet volledig, kunnen worden verhaald op de eigenaar van het perceel.

De uitkering op grond van de subsidieregeling opruiming drugsafval vergoedt aan overheden 50% van de gemaakte kosten tot een maximum van €24.999,- conform de afspraken met het rijk. De gemaakte en nog te maken kosten van de opruiming en sanering van deze verontreiniging tot een aanvaardbaar risiconiveau bedraagt veel meer dan het tienvoudige van dit maximale bedrag.

Bodemverontreiniging

Vanuit de locatie van een omheind en met camera's bewaakt perceel aan de [REDACTED] in de gemeente Zundert is een bodemverontreiniging ontstaan die grond, grondwater en oppervlaktewater verontreinigd heeft met aan drugs- en XTC-productie gerelateerde stoffen. Het gaat daarbij om stoffen als aceton, methanol, 2-propanol, MIBK, MDMA en PMK. De verontreiniging is aan het licht gekomen bij geurwaarnemingen in een naastgelegen watergang. De gemeente Zundert heeft samen met waterschap Brabantse Delta bodemonderzoek uitgevoerd om de omvang van de verontreiniging in beeld te brengen.

Uit het bodemonderzoek blijkt dat:

- sterke verontreiniging is aangetoond in de grond, in de waterbodem van de watergang en in het grondwater. In het grondwater is de omvang van de sterke verontreiniging 20.000 m³ tot minstens 11 meter beneden maaiveld;
- de bron van de verontreiniging is gelegen op een omheind en afgesloten perceel naast de watergang en is eigendom van een particulier;
- de verontreiniging is reeds meerdere jaren in de bodem aanwezig, de exacte datum van ontstaan is niet bekend;
- aan de hand van de Wet bodembescherming zijn er onaanvaardbare risico's vanwege onbeheersbare verspreiding van de verontreiniging in het grondwater;
- de verontreiniging stroomt bij een hoge grondwaterstand (natte periode najaar-voorjaar) via het grondwater in de watergang. Volgens het waterschap vormt dit een bedreiging voor de chemische en ecologische kwaliteit van het oppervlakte- en grondwaterlichaam. Dergelijke situaties moeten, gelet op de zorgplichten uit de Waterwet en de Kaderrichtlijn water, worden voorkomen en waar nodig worden hersteld;
- als gevolg van de verspreiding van de verontreiniging via de watergang ontstaat er tevens geurhinder vanwege de lage geurdrempel van de stoffen.

Aanpak verontreiniging

Na overleg met provincie en waterschap heeft de gemeente de eigenaar van het perceel waarop de bron van de verontreiniging is gelegen, op 15 oktober 2021 een definitieve last onder bestuursdwang opgelegd op basis van overtreding van artikel 1a, lid 1 van de Woningwet en artikel 13 van de Wet bodembescherming. De eigenaar dient alle maatregelen te nemen om de verontreinigingen te verwijderen uit de bodem en de gevolgen daarvan ongedaan te maken. Per direct bestaan de maatregelen uit het treffen van tijdelijke beveiligingsmaatregelen om bij hoge grondwaterstanden de uitstroom naar de watergang weg te nemen zodat geen verspreiding van de verontreiniging plaatsvindt via het oppervlaktewater. Deze beveiligingsmaatregelen moeten voor 1 december 2021 worden genomen. Voor 15 januari 2022 moet een plan van aanpak zijn opgesteld voor de verwijdering van de verontreiniging.

De start van de verwijdering van de verontreinigingen (in grond en grondwater) conform plan van aanpak moet binnen 4 weken na instemming van de Omgevingsdienst beginnen.

Tegen deze last onder bestuursdwang is een bezwaar ingediend en een voorlopige voorziening gevraagd. In afwachting van de uitspraak van de voorzieningenrechter is deze last onder bestuursdwang geschorst.

Wanneer de eigenaar niet verplicht wordt om tijdelijke beveiligingsmaatregelen te nemen of de verontreinigingen niet conform artikel 13 Wet bodembescherming hoeft te verwijderen, zal de overheid dit zelf moeten doen. Er zal echter hierbij niet gestreefd worden naar volledige verwijdering vanwege de grote omvang (minstens 20.000 m³) verontreinigd grondwater en de diepte (11 m -mv) waarop de verontreinigingen in de bodem aanwezig zijn.

Kosten

De kosten die de overheid tot 1 december 2021 heeft gemaakt aan onderzoek, eerste tijdelijke maatregelen en juridische bijstand bedraagt [REDACTED] exclusief BTW en exclusief de kosten van de advocaat in de bestuursrechtelijke handhavingprocedure van de gemeente.

De kosten van de tijdelijke maatregelen die nog moeten worden uitgevoerd bedragen circa [REDACTED] exclusief BTW voor de winterperiode 2021/2022. Hiermee wordt de uitstroom van de verontreinigingen naar het oppervlaktewater voorkomen.

Het is niet redelijk dat de overheid de kosten voor het volledig verwijderen van de verontreiniging draagt. Doel is om op doelmatige en (kosten)efficiënte wijze recht te doen aan een effectieve beheersing van de risico's. Om deze reden zal het plan van aanpak als doelstelling krijgen het verwijderen van de

Datum

14 december 2021

Ons kenmerk

C2291061/4999807

verontreinigingen zodanig dat er geen risico's meer zijn voor mens, plant, dier en onbeheersbare verspreiding. De kosten hiervan moeten nog worden geraamd. Naar verwachting zal dat de komende maanden plaatsvinden.

Datum

14 december 2021

Ons kenmerk

C2291061/4999807

Rolverdeling gemeente Zundert, Waterschap Brabantse Delta en provincie Noord-Brabant.

De gemeente Zundert, provincie Noord-Brabant en het waterschap Brabantse Delta werken samen in de aanpak van de bodemverontreiniging (incl. grondwater) en het oppervlaktewater ter hoogte van de [REDACTED].

Waterschap

Het waterschap is betrokken vanwege het feit dat de klachten in eerste instantie bij haar binnenkwamen over de geuroverlast bij de sloot. Zij heeft onderzoek uitgevoerd naar de mogelijke oorzaak daarvan. Zij heeft al de eerste tijdelijke maatregelen getroffen, maar deze hebben niet het gewenste effect. Omdat de verontreiniging bij hogere grondwaterstanden (winterperiode) in het oppervlaktewater terecht komt en zich zo verder kan verspreiden wil zij zo spoedig mogelijk dat de uitstroom van verontreinigd grondwater naar het oppervlaktewater wordt beëindigd. Hiervoor zijn verschillende alternatieve tijdelijke maatregelen uitgewerkt.

Gemeente Zundert

De gemeente heeft samen met het waterschap de eerste beredderingswerkzaamheden uitgevoerd. Hierna zijn samen met het waterschap diverse bodemonderzoeken uitgevoerd om de bronlocatie van de verontreiniging te achterhalen. Tevens is de verontreinigingsomvang nader in beeld gebracht. Daarnaast treedt de gemeente juridisch op als bevoegd gezag tegenover perceeleigenaar, die o.g.v. de Woningwet en artikel 13 Wet bodembescherming verantwoordelijk wordt gehouden voor de verontreiniging. De gemeente heeft bij schrijven van 15 oktober 2021 een last onder bestuursdwang verstuurd naar perceeleigenaar om herstelmaatregelen en verwijdering van de verontreiniging af te kunnen dwingen, en zal conservatoir beslag opleggen om de kosten voor de overheid te verminderen wanneer de eigenaar geen tijdelijke of herstelmaatregelen neemt. Tot slot houdt de gemeente contact met de bewoners en betrokken perceeleigenaren in de directe omgeving.

Provincie Noord-Brabant

De provincie treedt op als coördinator om tijdelijke maatregelen te treffen en de verdere verwijdering vorm te geven. Daarnaast levert de provincie kennis en capaciteit ten behoeve van de uitvoering van de tijdelijke maatregelen en het plan van aanpak. Als opdrachtgever zal de provincie met de Omgevingsdienst de doelstelling voor het plan van aanpak afstemmen.

Gedurende het hele traject is er een werkgroep waarin vertegenwoordigers van de drie overheden deelnemen, die toezien op het proces en de aanpak van de verontreinigingen. Er is ook bestuurlijk overleg.

Hoe verder?

Met deze brief vragen wij aan u om financiële middelen of garantstelling voor de kosten die niet verhaald kunnen worden voor zowel de kosten tot nu toe als de kosten in de toekomst. Zodra er meer duidelijkheid is over de uitkomst van de gerechtelijke procedures en over de kosten die daarmee samenhangen van de tijdelijke maatregelen en de verwijdering van de verontreinigingen zult u hiervan op de hoogte worden gesteld. Voor verdere vragen kunt contact opnemen met mevrouw [REDACTED]@brabant.nl of [REDACTED]).

Datum

14 december 2021

Ons kenmerk

C2291061/4999807

Voorliggende brief is mede verzonden namens het waterschap Brabantse Delta en gemeente Zundert en richt zich op de bodemverontreiniging op de locatie in de gemeente Zundert. Maar naast de locatie in de gemeente Zundert is er tevens een omvangrijke bodemverontreiniging met aan drugsproductie gerelateerde stoffen op een locatie in Halsteren (gemeente Bergen op Zoom) aangetroffen. Van de bodemverontreiniging in Halsteren worden nog gegevens verzameld ten aanzien van omvang en kosten van de aanpak. Naar verwachting zal begin 2022 ook voor deze bodemverontreiniging een verzoek om financiële middelen worden gedaan. Duidelijk is al wel dat met de aanpak van de bodemverontreiniging in Halsteren aanzienlijke kosten zijn gemoeid die niet op een veroorzaker kunnen worden verhaald.

Mede namens Burgemeester en wethouders van de gemeente Zundert

J.G.P. Vermue
Burgemeester

drs. J.W.F. Compagne
Secretaris

en

Waterschap Brabantse Delta, namens het dagelijks bestuur,

drs. C.J.G.M. de Vet
Dijkgraaf

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

mr. I.R. Adema

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

